

**Professori (em.)
Seppo Penttilä**

**Veronmaksajain Keskusliitto ry:n
vuosikokous 6.5.2019**

Valta on vaihtumassa eduskuntavaalien jälkeen. Uutta hallitusta ja hallitusohjelmaa ollaan muodostamassa. Tässä yhteydessä voidaan katsoa hieman taaksepäin, edellisen hallituksen aikaansaannoksiin verotuksen alalla, mutta syytä on ehkä hieman arvioida myös tulevaa.

Verojen ja pakollisten sosiaaliturvamaksujen kertymä kasvoi viime vuonna 2,2 % ja oli määrältään 99,1 miljardia euroa. Määrältään verokertymä oli yli 10 miljardia suurempi kuin viisi vuotta aikaisemmin vuonna 2013. Kokonaisveroaste, joka oli vuonna 2016 huippulukemassa 44 %, oli vuonna 2018 42,4 %. Vuonna 2013 se oli 43,6 %. Bruttokansantuotteen kasvu alentaa veroastetta, mutta kerryttää lisää verotuloja. Talous ja sen kasvu muodostavat julkisen talouden ja yhteiskunnan rahoituksen perustan. Verotuksen uudistuksissa ja pienemmissäkin lainsäädäntömuutoksissa keskeinen huomioon otettava tekijä tulisi siis olla muutoksen vaikutus talouteen ja sen kasvuun.

Kuluneella hallituskaudella ei ole tehty suuria verouudistuksia eikä niille ole ollut tarvettakaan. Tästä huolimatta maaliin on onnistuttu viemään sellaisia yksittäisiä tärkeitä muutoksia, joiden voidaan sanoa muuttaneen verojärjestelmää parempaan suuntaan. Luonnollisten henkilöiden verotuksen osalta tärkeä uudistus on osakesäästötiliä koskeva sääntely ja jo aikaisemmin toteutettu luovutustappioiden vähennyskelpoisuuden muuttaminen ajan tasalle ja samalla nettotulon verotuksen periaatteiden mukaiseksi. Ansiotulojen verotus on pysynyt suunnilleen ennallaan. Ansiotulojen kireä verotus ja jyrkkä progressio muodostavat edelleen Suomen verojärjestelmän kilpailukyvyn kannalta keskeisen ongelman. Ruotsissa hallitussopimuksessa on sovittu ansiotulojen verotuksen marginaaliveron alentamisesta ja sen päälle vielä ansiotulojen 5 %:n ylimääräisen valtionveron, suomalaista solidaarisuusveroa vastaavan veron poistamisesta. Suomi, joka yleisesti ottaen pärjää huonosti keski- ja hyvätuloisten palkkaverovertailussa, näyttää lähivuosina jäävän pahasti jälkeen Ruotsistakin. Veronmaksajien ohjelmassa esitetään ansiotulojen verotuksen keventämistä kautta linjan, kaikilla tulotasolla. Se tarjoaisi hyvän lähtökohdan hallitusohjelmalle.

Yritysverotuksessa on EU:n ja OECD:n linjausten myötä tehty viime vuosina merkittäviä muutoksia. Niiden punainen lanka on ollut kansainvälisen aggressiivisen verosuunnittelun suitsiminen. On toki tehty kotoperäisiäkin muutoksia. Vuosikymmeniä vatvottu yhteisöjen tulolähdejaottelu on uudistettu ja saatu paremmin vastaamaan nykypäivän vaatimuksia. Poliittisen keskustelun myrskylasiin joutunut muutos on yrittäjävähennys. Tässä keskustelussa vähälle huomiolle on jäänyt se, että vähennykselle on olemassa aika hyviä teoreettisia ja myös käytännönläheisempiä perusteluja. Yrittäjävähennyksen tulevaisuus saattaa ratketa jo hallitusneuvotteluissa.

Osinkotulojen verotus on viime vuodet pysynyt muuttumattomana. Monet tahot esittelivät ennen vaaleja osinkoverotuksen uudistamismallejaan. Kun pullon henki on päästetty irti, voi tietenkin käydä niin, että korkin avaajat eivät sitä enää kykene hallitsemaan, vaikka se leijuisi väärään suuntaan. Osinkoverotuksen tulevaisuuden osalta ollaan tällä hetkellä aika suuren epätietoisuuden vallassa. Toivottavasti ennustettavuus tältä osin saataisiin kohtuulliselle tolalle kohtuullisella aikataululla.